

Галина Возняк, Галина Капленко, Василь Коваль, Віра Другова, Ольга Мульська

Фінансова самодостатність територіальних громад України та місцевий економічний розвиток: Моделювання причинно-наслідкового зв'язку

Фінансова самодостатність громад визначає їхню здатність створювати додаткові робочі місця, залучати інвестиційні ресурси, пропонувати якісні соціальні послуги та підвищувати рівень життя та добробуту населення. Метою дослідження є виявлення причинно-наслідкового взаємозв'язку між фінансовою самодостатністю та місцевим економічним розвитком територіальних громад України в період економічної нестабільності. У статті використане комплексне оцінювання, що ґрунтується на просторовому підході (визначення рівня місцевого економічного розвитку), індикативний метод (розрахунок емпіричних значень фінансової самодостатності громад), модель VEC (аналіз чутливості місцевого економічного розвитку до змін фінансової самодостатності), метод збалансованої багатокомпонентної регресії (моделювання взаємозв'язку між місцевим економічним розвитком і фінансовою самодостатністю). Дані були зібрані від усіх територіальних громад України у 2021 році. Результати показують, що найвищий рівень місцевого економічного розвитку спостерігався в Дніпропетровській області (емпіричний коефіцієнт дорівнює 0,855), високі рівні – у Харківській, Запорізькій, Одеській, Київській та Полтавській областях (0,787; 0,687; 0,684; 0,663 відповідно) та помірні рівні – у Закарпатській (0,448) та Кіровоградській (0,433). При підвищенні фінансової самодостатності місцевий економічний розвиток може перевищити 2%; збільшення децентралізації податкових надходжень і витрат на 1% одночасно призводить до підвищення привабливості інвестиційного клімату, як показника місцевого економічного розвитку (2,3-6,6%). Дослідження доводить, що територіальні громади регіонів, що характеризуються низьким рівнем місцевого економічного розвитку, продемонстрували вищі значення децентралізації міжбюджетних доходів, ніж громади з вищими значеннями місцевого економічного розвитку.

Ключові слова: фінансова самодостатність, територіальні громади, децентралізація, органи місцевого самоврядування, моделювання, місцевий розвиток, Україна

Класифікація JEL: O18, E62, C12

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.